

Modtager(e): Institutterne på Arts

Notat

Arts uddannelseseftersyn: rammer og målsætninger

Efter regeringens dimensioneringsindgreb i efteråret 2014 har fakultetsledelsen på Arts besluttet i forårssemestret 2015 at gennemføre et eftersyn af fakultetets uddannelser for at ruste uddannelserne til de uddannelsesøkonomiske og faglige konsekvenser af forandringerne i det danske uddannelseslandskab. Fakultetet ønsker på baggrund af Arts-eftersynet i efteråret 2014, at arbejdet med fakultetets uddannelser tager udgangspunkt i institutternes prioriteringer og ønsker til den fremtidige fag- og uddannelsesprofil. Eftersynet vil finde sted i perioden frem til og med juni 2015. Foruden de lokale drøftelser på institutterne vil eftersynet finde sted i fakultetsledelsen og uddannelsesudvalget. Der er planlagt to ledelsesseminarer til drøftelserne, ligesom der løbende vil være drøftelser i FSU og Akademisk Råd.

Dato: 16. januar 2015
Ref: jl/ads

Side 1/4

Rammer

Fakultetsledelsen er opmærksom på, at langsigtede løsninger næppe kan findes på institutniveau alene, idet de fælles økonomiske vilkår og sammenhænge og samarbejder indenfor vore uddannelser - herunder dimensioneringsmodellen - sætter fælles rammer. Det er imidlertid ønsket hos fakultetsledelsen, at arbejdet med uddannelseseftersynet på fællesniveau sker på et grundlag, som er velinformeret om institutternes og de enkelte fagligheder ønsker og udviklingsstrategier. Fakultetsledelsen har derfor lagt op til, at der snarest i afdelinger, studienævn, institutfora m.v. indledes foreløbige drøftelser om, hvordan man lokalt ønsker at møde udfordringerne. Vi er dog opmærksomme på, at der findes et behov for at identificere de centrale spørgsmål, som de lokale drøftelser bør berøre. På fællesmøde mellem FSU og Akademisk Råd blev der da også givet udtryk for et ønske om, at fakultetet rammesætter de forestående diskussioner - dog uden på forhånd at fastsætte løsninger eller på forhånd at lægge bindende kriterier ned over diskussionen. Det foreliggende notat søger at opfylde dette behov for rammesætning af de lokale diskussioner og tillige angive en retning og emnekreds for de diskussioner, som vil finde sted på fakultetsniveau.

1. En afgørende rammebetingelse er, at fakultetet på grundlag af de foreløbige prognoser, som fortsat er omgærdet med usikkerheder, kan miste STÅ-indtægter for op til 50-60 mio. kroner årligt i tiden frem mod 2020. Det er vigtigt at notere, at fordelingen af dette tab af indtægter endnu ikke endegyldigt er bestemt. En første opgave for fakultetet og de enkelte institutter er derfor at overveje, hvorledes man vil møde de fastsatte resultatmål inden for de 4-årige rammebudgetter

indtil 2018. Det er samtidig vigtigt, at beslutningerne tager sigte på at møde behovet for at sikre uddannelsesøkonomisk bæredygtighed i tiden frem til det fulde økonomiske gennemslag af dimensioneringsplanen i 2020. De økonomiske konsekvenser af dimensioneringen vil - jvf. beslutningen 12. december 2014 om opfølgning på Arts-eftersynet - på linje med andre særlige forhold indgå i fakultetsledelsens overvejelser om balanceprincipperne i fakultetets økonomimodel.

2. Den anden afgørende rammebetingelse er de i dimensioneringsmodellen fastsatte reduktioner af studiepladser inden for de af fakultetets uddannelser, som er omfattet af dimensionering. Som bekendt traf fakultetsledelsen i 2014 beslutning om at indmelde en noget nær automatisk fordeling af studiepladsreduktioner for 2015-optaget. Hensigten med denne beslutning var at sikre ordentlig tid til i foråret 2015 at tage en grundig drøftelse forud for indmelding af fordelingen af studiepladsreduktionerne for 2016 og frem. Et væsentligt spørgsmål for drøftelserne i institutterne og i fakultetsledelsen er, hvordan man under hensyn til såvel uddannelsesøkonomisk som uddannelsesfaglig bæredygtighed ønsker at prioritere de begrænsede studiepladser på bachelor- og kandidatniveau. Det står klart, at en fortsat automatisk fremskrivning af den aktuelle fordeling af studiepladsreduktionerne ikke vil være en realistisk mulighed, da det vil rejse problemer for ikke mindst kritisk masse på uddannelserne og de dermed sammenhængende hensyn til studiemiljø med videre.

Det er vigtigt, at overvejelserne sker i lyset af, at de kommende beslutninger i væsentlig grad vil være bestemmende for de enkelte fagområders og institutters langsigtede udviklingsprofil inden for uddannelsesområdet, og i øvrigt på forskellige måder på sigt kan påvirke fakultetets forskningsprofil. Det er derfor vigtigt, at man i de lokale drøftelser og overvejelser tager et holistisk perspektiv på den række af forudsætninger og muligheder, som findes for at møde de to ovennævnte udfordringer. De lokale drøftelser bør forholde sig til følgende tre overordnede kategorier af handlemuligheder med underliggende opmærksomhedspunkter.

1. Nye muligheder
  - a. Efter- og videreuddannelse
    - i. Institutterne bør overveje, om der er muligheder for at udvide uddannelsesaktiviteterne inden for EVU-området, som ikke er omfattet af dimensionering.
  - b. Nye uddannelser
    - i. En væsentlig del af denne diskussion er naturligvis overvejelser om muligheden for at udvikle nye uddannelser. Det er her vigtigt, at dette sker fokuseret og i tæt dialog med fakultetsledelsen, da det fremover vil være nødvendigt at være tilbageholdende med udvikling af nye uddannelser.
  - c. Forskningsøkonomien
    - i. Institutterne og fagmiljøerne bør overveje om de kan udvikle tiltag til at styrke forskningsøkonomien eller lignende for at kompensere faldende uddannelsesindtægter.

2. Bedre sammenhæng

a. Frafald

- i. Institutter og fagmiljøer bør overveje, hvilke indsatser der kan gøres for at mindske frafaldet, eller om det vil være hensigtsmæssigt i forbindelse med studiepladsreduktionerne at prioritere uddannelser med lille frafald.

b. Karriere og beskæftigelse

- i. En afgørende faktor i kvalitetssikringen og fremtidssikringen af fakultetets uddannelser vil være at sikre et styrket fokus på karriere- og beskæftigelsesmuligheder på det rigtige tidspunkt i uddannelsen. Der er brug for at institutter og fagmiljøer overvejer, hvordan man bedst kan styrke indsatsen på dette område, således at karriere- og beskæftigelsesperspektivet er nøje integreret med arbejdet på de enkelte uddannelser.

Desuden er den bagvedliggende begrundelse for regeringens dimensioneringsindgreb hensynet til kommende dimittenders beskæftigelse. I overvejelserne om fordeling af studiepladser bør historiske og fremtidige beskæftigelsesmuligheder derfor indgå.

c. Uddannelsessamarbejder

- i. Der vil i den kommende tid være brug for et tættere samarbejde mellem de humanistiske dekaner om styrket koordinering af uddannelseslandskabet og evt. om uddannelsessamarbejder. For at dette arbejde er bedst muligt informeret af fagmiljøerne og institutterne er det vigtigt, at man også lokalt indleder overvejelser over, om der er samarbejdsmuligheder, som skal tages op nationalt eller lokalt, herunder også i forhold til professionsrettede uddannelser.

d. Sammenhæng

- i. Institutter og fagmiljøer bør overveje, hvad der kan gøres for at styrke uddannelsesøkonomi og sammenhæng i fakultetets uddannelser, herunder om der er muligheder for sammenlægning af beslægtede uddannelser, samlæsning m.v.

e. Internationale uddannelsessamarbejder

- i. Institutter og fagmiljøer bør overveje i hvilken grad der er muligheder for internationale samarbejder fx i form af udlagt undervisning, fælles udbud eller fællesgrader med internationale partneruniversiteter.

f. Rekruttering

- i. Dimensioneringen vil have vidtrækkende konsekvenser for profilen på de studerende, som fremover optages på vore uddannelser. Institut og fagmiljøer bør overveje, hvilke konsekvenser dette vil have for den fremtidige rekrutteringsindsats, og om den ændrede profil kræver ændringer i uddannelsespraksis m.v.

3. Bæredygtighed

a. Fremdriftsreform og færdiggørelsesbonus

- i. En afgørende forudsætning for at nå de økonomiske rammemål er, at målsætningerne inden for fremdrift og færdiggørelsesbonus

- nås. Det er vigtigt, at man på institut og fagniveau overvejer, om man har truffet de nødvendige forholdsregler for at nå disse mål.
- b. Ændring af uddannelsesudbud
    - i. En del af eftersynet må nødvendigvis være en drøftelse på institut- og fagniveau om, hvorvidt der er uddannelser eller dele af uddannelser, som ikke skal fortsættes. Beslutninger på fakultetsniveau om disse spørgsmål vil ske på grundlag af indstilling fra institutterne.
  - c. Tilvalg og sidefag
    - i. Fakultetet har gennemført et projekt om 'Det gode tilvalg', hvis resultater snarest vil blive genstand for drøftelser. Undersøgelsen peger på værdien af tilvalget, men også på behovet for at se på, om der f. eks. findes valgmuligheder, som er sub-kritiske i forhold til uddannelsesøkonomi og faglig sammenhængskraft. Vi ønsker dog fortsat at bevare en stærk vifte af sidefag for fortsat at bevare vores styrkeposition inden for uddannelse af gymnasielærere.
  - d. Administrative effekter
    - i. Institutterne og fagmiljøerne bør overveje de administrative effekter/konsekvenser af de tiltag som drøftes, herunder om der er praksisser som med fordel kan gøres enklere og dermed frigive ressourcer til andre formål. Administrationscenteret udarbejder et overblik over potentielle tiltag til inspiration.

Fakultetet vil drage omsorg for, at det fornødne datagrundlag for diskussionerne er til stede på institutterne.

Målsætninger

Et afgørende grundlag for fakultetets fremtidige uddannelsesudvikling vil være fastholdelsen af brede, klassiske bacheloruddannelser af høj kvalitet og med en overbygning af internationale og samfundsorienterede kandidatuddannelser med en stærk forskningsprofil. Fakultetet vil fastholde sin position som centrum for forskeruddannelse indenfor fakultetets faglige områder.

Det er forventningen, at der langsigtet vil opstå en større arbejdsdeling i det nationale uddannelseslandskab, at mulighederne for en udvidelse og diversificering af uddannelsestilbuddet inden for fakultetets område vil være begrænsede og at der inden for de enkelte fagområder må være fokus på fagets uddannelsesmæssige kerneydelse.

I dialogen med beslutningstagere og andre uddannelsespolitiske aktører om evt. fremtidige ændringer af dimensioneringsmodellen vil fakultetet fortsætte bestræbelserne på at forbedre mulighederne for større mobilitet mellem bachelor- og kandidatniveauet og for at kunne optage kandidatstuderende fra andre universiteter i ind- og udland og fra andre læreanstalter som f. eks. professionshøjskoler. Det er vores opfattelse, at dimensioneringsindgrebet i sin foreliggende form er en hindring for, at universiteterne kan konkurrere på kvalitet i uddannelserne og en hæmsko for de studerendes valgmuligheder.